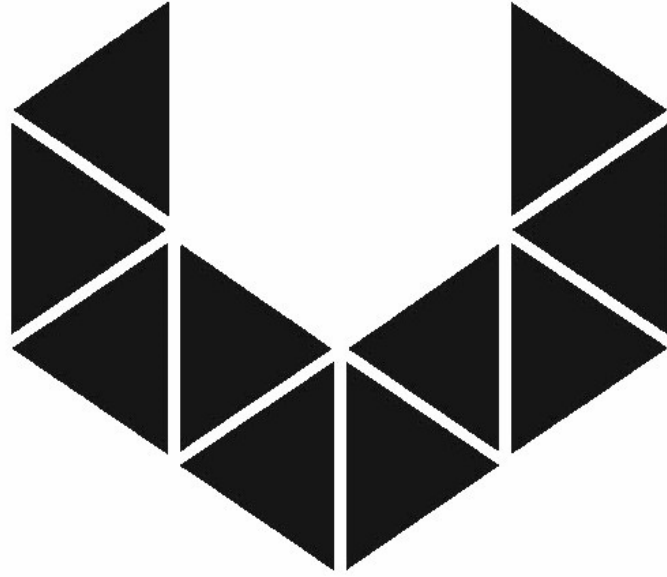

VESANTO

IHMISEN KOKOINEN KYLÄ

**TASA-ARVO- JA
YHDENVERTAISUUSUUNNITELMA 2027–2029**

Sisällysluettelo

1 JOHDANTO	2
2 OSA-ALUEET JA TOIMENPITEET	3
2.1 Rekrytointi	3
2.2 Erilaisiin tehtäviin sijoittuminen ja uralla eteneminen	4
2.3 Työolosuhteet.....	4
2.4 Työehdot ja palkkaus	5
2.5 Työn ja perhe-elämän yhteensovittaminen	5
2.6 Syrjinnän ennaltaehkäisy	6
3 Toimenpiteiden seuranta	7
4 Tiedotus	7
5 Yhteenveto.....	7
LIITTEET	7
Liite 1. Syrjinnän kieltävää ja tasa-arvoa edellyttävää lainsäädäntöä	8
Liite 2. Palkkakartoitus	9

1 JOHDANTO

Yhdenvertaisuuslaki (YhdenvertL 1325/2014) koskee kaikkea julkista ja yksityistä toimintaa lukuun ottamatta yksityis- ja perhe-elämää ja uskonnonharjoitusta. Lakia sovelletaan siis lähtökohtaisesti kaikkeen kunnan toimintaan. Tasa-arvoinen ja yhdenvertainen työilmapiiri parantaa henkilöstön työhyvinvointia sekä tukee organisaation tuloksellisuutta ja työnantajakuva. Henkilöstön tasa-arvoinen ja yhdenvertainen kohtelu on myös työnantajan lakisääteinen velvollisuus.

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (TasL 609/1986) velvoittaa työnantajan, jonka palveluksessa on yli 30 henkilöä, laatimaan tasa-arvosuunnitelman ja yhdenvertaisuuslaki samoin perustein yhdenvertaisuussuunnitelman. Tasa-arvolaki kieltää erityisesti sukupuoleen perustuvan syrjinnän ja velvoittaa jokaista työnantajaa edistämään sukupuolten tasa-arvoa ja ennaltaehkäisemään sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuvaa syrjintää tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti. Työsopimuslain (55/2001) 2 luvun 2 §:n mukaan työnantajan on kohdeltava työntekijöitä tasapuolisesti, jollei siitä poikkeaminen ole työntekijöiden tehtävät ja asema huomioon ottaen perusteltua. Yhdenvertaisuuslain 2 luvun 7 §:n mukaan työnantajan on arvioitava yhdenvertaisuuden toteutumista työpaikalla ja työpaikan tarpeet huomioon ottaen kehitettävä työoloja sekä niitä toimintatapoja, joita noudatetaan henkilöstöä valittaessa ja henkilöstöä koskevia ratkaisuja tehtäessä.

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus työyhteisöissä ilmenevät siten, että yksilön työtehtävät, asema, palkkaus ja muut palvelussuhteen ehdot määräytyvät osaamisen, työhön sitoutumisen, virka- ja työehtosopimusten sekä organisaatiossa yhteisesti sovittujen käytäntöjen kautta, eivätkä vaikkapa sukupuolen, ihonvärin, iän tai elämäntilanteen perusteella. Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen on sekä työnantajan että työntekijöiden edun mukaista. Näin toimiessa edistetään oikeudenmukaisuutta työpaikalla ja henkilöstövoimavarojen tehokkaampaa käyttöä. Tasaisempi sukupuoli- ja ikärakenne merkitsee tietojen, kokemuksen sekä erilaisten ominaisuuksien sekä taitojen laajempaa hyödyntämistä. Henkilöstön tasa-arvoinen ja yhdenvertainen kohtelu on perusta hyvälle työilmapiirille.

Vesannon kunnan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman tarkoituksena on turvata henkilöstön laissa säädettyjä oikeuksia tasa-arvoiseen ja yhdenvertaiseen kohteluun. Suunnitelma toimii ohjaavana dokumenttina tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteuttamiseksi. Suunnitelmassa esitetään tasa-arvolaissa säädettyt työnantajan velvoitteet sekä toimenpiteet niiden edistämiseksi ja seuraamiseksi. Suunnitelman tavoitteena on edistää yhdenvertaisen, yhteistyökykyisen, hyvinvoivan ja tasa-arvoasioissa jatkuvasti kehittyvän työyhteisön muodostumista.

2 OSA-ALUEET JA TOIMENPITEET

Laissa naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (TasL 609/1986) säädetään työnantajan velvoitteista edistää tasa-arvoa seuraavasti:

Tasa-arvon edistämiseksi työelämässä työnantajan tulee, ottaen huomioon käytettävissä olevat voimavarat ja muut asiaan vaikuttavat seikat:

- 1) toimia siten, että avoinna oleviin tehtäviin hakeutuisi sekä naisia että miehiä;
- 2) edistää naisten ja miesten tasapuolista sijoittumista erilaisiin tehtäviin sekä luoda heille yhtäläiset mahdollisuudet uralla etenemiseen;
- 3) edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa työehdoissa, erityisesti palkkauksessa;
- 4) kehittää työoloja sellaisiksi, että ne soveltuvat sekä naisille että miehille;
- 5) helpottaa naisten ja miesten osalta työelämän ja perhe-elämän yhteensovittamista kiinnittämällä huomiota etenkin työjärjestelyihin; ja
- 6) toimia siten, että ennakolta ehkäistään sukupuoleen perustuva syrjintä.

Merkille pantavaa on myös se, että tasa-arvo koskee myös heitä, joiden sukupuoli ei ole määriteltävissä.

2.1 Rekrytointi

Rekrytoinnin tavoitteena on varmistaa Vesannon kuntaan osaava henkilöstö. Työnantajan tulee toimia siten, että avoinna oleviin tehtäviin hakeutuisi kaikkia sukupuolia. (TasL 6.2 § kohta 1). Erityisesti virkoja täytettäessä valintaperusteet täytyy määritellä täsmällisesti etukäteen. Mikäli mahdollista, perusteiden ja työtehtävien vaatimusten on sovellettava yhtä hyvin niin miehille kuin naisillekin. Lähtökohtaisesti tehtävään valitaan perustellusti ansioituneempi henkilö sukupuolesta riippumatta.

Työpaikkailmoitusten muotoilussa kiinnitetään huomiota siihen, että ne eivät ole syrjiviä ja että niissä vältetään esittämästä sellaisia vaatimuksia tai korostamasta ominaisuuksia, jotka koetaan vain toiselle sukupuolelle ominaisiksi. Rekrytoinneissa toimitaan yhdenvertaisuuslain mukaisesti ja huomioidaan eri väestöryhmät.

Henkilövalinnoissa valinta haastatteluun perustuu osaamiseen ja pätevyyteen, jotka hakija osoittaa esittämillään asiakirjoilla. Ansioituneempaa henkilöä ei saa ohittaa sukupuolen, iän tai muun yhdenvertaisuuslaissa kielletyn syyn vuoksi. Tällaisia syitä ovat myös raskaus, synnytys tai perhesuhteet.

Haastattelussa käsitellään vain tehtävän kannalta tarpeellisia tietoja eikä sellaisia kysymyksiä esitetä, jotka voisivat johtaa syrjintään. Palkkauspäätökset perustuvat hyväksyttäviin tekijöihin, kuten pätevyyteen ja soveltuvuuteen. Hakemuksen ja haastattelun kokonaisarvioinnin perusteella valitaan paras hakija. Mikäli henkilöstön tarve on jatkuva, kunta palkkaa työntekijöitä toistaiseksi voimassa olevaan palvelussuhteeseen.

Toimenpiteet:

- Huolehditaan, että valintakriteerit ovat tasa-arvoisia
- Huolehditaan, ettei ikä, raskaus, synnytys tai sukupuoleen liittyvä seikka johda syrjintään rekrytoinnissa.

2.2 Erilaisiin tehtäviin sijoittuminen ja uralla eteneminen

Työnantajan tulee edistää naisten ja miesten tasapuolista sijoittumista erilaisiin tehtäviin (TasL 6.2 § kohta 2). sekä luoda heille yhtäläiset mahdollisuudet koulutukseen ja uralla etenemiseen organisaation kaikilla tasoilla.

Henkilöstökoulutusta toteutetaan niin, että se perustuu henkilöstön omiin ja samalla työn vaatimiin tarpeisiin. Eri ammattiryhmille kohdistetaan koulutusta tarve huomioon ottaen tasapuolisesti, samoin ehdoin. Esihenkilötehtäviin hakeutuminen on mahdollista kaikille pätevyysvaatimukset täyttävillä ja etenemishaluisille henkilöille.

Avoimia tehtäviä täytettäessä, selvitetään työyhteisöjen omien työntekijöiden valmiuksia, taitoa ja halukkuutta uusiin haasteisiin, sekä yhtäläisesti etsitään tehtäviin ”ulkopuolisia”, uusia ja päteviä henkilöitä.

Toimenpiteet:

- Mahdollistetaan kaikille tasapuolisesti oman alansa seuraaminen, ammatillisen osaamisen ylläpitäminen ja kouluttautuminen
- Vuosittaisten kehityskeskustelujen yhteydessä käydään läpi toiveet uralla etenemisen suhteen sekä kehittymistarpeet
- Mahdollistetaan uralla eteneminen ja vaativampiin tehtäviin siirtyminen sukupuolesta riippumatta.
- Huolehditaan, ettei perhepoliittisten vapaiden käyttäminen vaikuta työntekijän uralla etenemiseen.

2.3 Työolosuhteet

Jokaisella työntekijällä/viranhaltijalla tulee olla yhtäläinen mahdollisuus turvallisiin ja terveellisiin työoloihin sekä asianmukaisiin työvälineisiin. Työoloja tulee kehittää sellaisiksi, että ne soveltuvat sekä naisille että miehille (TasL 6.2 § kohta 4). Työskentelyä haittaavat ympäristö- ja työolosuhdetekijät kartoitetaan sekä korjataan mahdollisuuksien mukaan. Tämä työ tehdään normaalina työsuojelu- ja työterveyshuoltotyönä.

Raskaana olevien työntekijöiden työolosuhteisiin kiinnitetään erityistä huomiota. Työtä, joka aiheuttaa vaaraa äidin tai sikiön terveydelle, ei saa teettää. Työvuorojärjestelyissä raskaus on huomioitava riittävällä tavalla. Yleisestikin fyysisesti kuormittavissa tehtävissä on aiheellista hyödyntää entistä enemmän teknisiä ratkaisuja, jotka parantavat työolosuhteita ja työssä jaksamista. Myös väkivallan uhkaa pyritään minimoimaan henkilöstökoulutuksen, työolosuhteiden sekä hälytysjärjestelmien avulla.

Säännöllisen ja yhdenmukaisen riskien arvioinnin kautta varmistetaan, että kaikkien työpaikkojen riskikartoitukset tehdään vähintään 3 vuoden välein ja arvioinnissa esille nousseet riskit joko poistetaan tai pyritään minimoimaan tarvittavin toimenpitein. Kunnassa tuetaan myös henkistä jaksamista ja huoliin tartutaan matalalla kynnyksellä työkyvyn tuen mallin mukaisesti.

Toimenpiteet:

- Kehitetään työolosuhteita niin, että työntekijöillä on yhtäläiset mahdollisuudet sijoittua kaikkiin tehtäviin ja asemiin
- Huomioidaan sukupuolten väliset erot turvajärjestelyissä ja kiinnitetään huomiota työturvallisuuteen ja väkivallan uhkaan.

2.4 Työehdot ja palkkaus

Työnantajan tulee edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa työehdoissa, erityisesti palkkauksessa (TasL 6.2 § kohta 3). Tasa-arvolain samapalkkaisuusperiaate on keskeisin, monitahoinen tasa-arvon toteutumisen edellytys. Vesannon kunnassa on otettu käyttöön tasopalkkajärjestelmä. Tasopalkkajärjestelmä perustuu osaamisen ja vastuun tasokriteereihin.

Samapalkkaisuusperiaate tarkoittaa sitä, että työnantajan on maksettava palveluksessaan oleville nais- ja miestyöntekijöille samasta tai samanarvoisesta työstä samantasoista palkkaa. Työtehtävien samanarvoisuus tarkoittaa sitä, että työn vaativuustekijät, osaaminen, vastuu, kuormitus ja työolot ovat keskeisiltä osiltaan samanarvoisia.

Työn vaativuuden arvioinnin perusajatuksena on arvioida työn vaativuutta: työntekijän ominaisuudet, kuten sukupuoli, ikä tai perhesuhteet eivät vaikuta arviointiin ja sen tulokseen. Palkkauksen sekä palkka- ja arviointijärjestelmien on oltava avoin niin, että työntekijä tietää, mistä osatekijöistä hänen palkkansa määräytyy ja millaisten kriteerien mukaan.

Toimenpiteet

- Pidetään huolta, siitä että palkkaus on tasapuolista koko henkilöstölle sukupuolesta, iästä tai muusta niihin rinnastettavasta tekijästä riippumatta.
- Seurataan naisten ja miesten samasta tai samanarvoisesta työstä saatujen palkkojen määrää, selvitetään syyt mahdollisiin eroihin ja korjataan tarvittaessa.

2.5 Työn ja perhe-elämän yhteensovittaminen

Työnantajan tulee helpottaa työelämän ja perhe-elämän yhteensovittamista kiinnittämällä huomiota etenkin työjärjestelyihin (TasL 6.2 § kohta 5). Perhepoliittiset vapaat ovat niin miesten kuin naistenkin

käytössä työntekijän oman valinnan mukaisesti.

Miesten kannustaminen nykyistä runsaampaan perheeseen liittyvien oikeuksien käyttöön jakaisi perhe- ja työelämän yhteensovittamiseen liittyvät ongelmat tasaisemmin nykyisille nais- ja miesvaltaisille aloille.

Vesannon kunnassa on myönteinen asenne vanhempainvapaisiin ja vanhemmuuteen, ja kunnassa pyritään helpottamaan työn ja perhe-elämän yhteensovittamista. On huomioitava, että työn ja perhe-elämän yhdistämisen osalta huomioidaan lasten hoitamisen lisäksi myös muiden lähiomaisten kuten apua tarvitsevien vanhempien hoitaminen.

Elämän eri osa-alueiden yhteensovittamista helpotetaan mahdollistamalla joustavien työaika järjestelyjen sekä osa-aikatyön käyttö. Toimistotyöaika tekevällä henkilöstöllä on liukuva työaika, joka helpottaa työn ja perhe-elämän yhteensovittamista. Kunnassa on mahdollisuus myös etätöihin sellaisissa tehtävissä, missä se työn luonteen puolesta on toteutettavissa. Työvuorosunnittelussa pyritään joustavuuteen ottamalla työntekijöiden toiveet huomioon. Erilaisilla työ- ja sijaisjärjestelyillä varmistetaan se, etteivät perhepoliittisista syistä johtuvat poissaolot kuormita liaksi työssä olevaa henkilöstöä.

Toimenpiteet:

- Huomioidaan erilaiset elämäntilanteet työaika järjestelyistä sovittaessa
- Järjestetään perhevapaalta tai muulta pitkältä virkavapaalta tai työlomalta palaaville henkilöille tarvittaessa erityistä työhön perehdyttämistä sekä täydennyskoulutusta
- Informoidaan miehiä perhevapaista ja mahdollisuudesta niiden käyttämiseen.

2.6 Syrjinnän ennaltaehkäisy

Välitön ja välillinen syrjintä sukupuolen perusteella on kielletty (TasL 7.1 §). Välitön syrjintä tarkoittaa naisten ja miesten asettamista eri asemaan

- a) sukupuolen perusteella,
- b) raskaudesta tai synnytyksestä johtuvasta syystä, tai
- c) sukupuoli-identiteetin tai sukupuolen ilmaisun perusteella.

Välillinen syrjintä tarkoittaa naisten ja miesten asettamista eri asemaan sukupuoleen, sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun nähden neutraalilta vaikuttavan säännöksen, perusteen tai käytännön nojalla, jos menettelyn vaikutuksesta henkilöt voivat tosiasiallisesti joutua epäedulliseen asemaan sukupuolen perusteella. Välillistä syrjintää on myös naisten ja miesten eri asemaan asettaminen vanhemmuuden tai perhehuoltovelvollisuuden perusteella.

Edellä kuvatut menettelytavat eivät kuitenkaan ole välillistä syrjintää, mikäli niillä sillä pyritään hyväksyttävään tavoitteeseen ja valittuja keinoja on pidettävä aiheellisina ja tarpeellisina tähän tavoitteeseen nähden.

Seksuaalista häirintää tai häirintää sukupuolen perusteella samoin kuin käskyä tai ohjetta harjoittaa sukupuoleen perustuvaa syrjintää on pidettävä myös tasa-arvolaisissa tarkoitettuna syrjintänä. Myöskään muusta syystä tapahtuvaa syrjintää, häirintää tai kiusaamista ei hyväksytä.

Vesannon kunnan tavoitteena on, että kukaan ei joudu epäasiallisen kohtelun, häirinnän tai syrjinnän kohteeksi. Kaikelle häirinnälle on nollatoleranssi ja työnantajalla on velvollisuus puuttua asiaan muun muassa työjohtovaltansa nojalla. Vastuu syrjinnän ennalta ehkäisemisestä on kaikilla työntekijöillä ja kunnassa pyritään siihen, että läpi organisaation tiedostetaan kiusaamisen, epäasiallisen kohtelun, häirinnän ja syrjinnän käsitteet ja toimintatavat niihin puuttumiseen.

Jos häirintää ilmenee, aktiivisiin toimenpiteisiin tilanteen korjaamiseksi ryhdytään ottamalla yhteyttä esihenkilöön, luottamusdustajaan, työsuojeluvaltuutettuun tai työterveyshuoltoon. Vastuu siirtyy työnantajalle silloin, kun häirinnän kohteeksi joutunut on saattanut asian työnantajan tietoon joko suoraan tai edellä mainittujen muiden tahojen kautta.

Toimenpiteet:

- Tiedotetaan henkilöstölle, että kunnassa on voimassa oleva ohje häirinnän hallintaan.
- Jos häirintää esiintyy tai sitä on aihetta epäillä, asiassa ryhdytään välittömästi toimenpiteisiin esihenkilön, luottamusedustajan ja työsuojeluvaltuutetun toimesta em. toimintaohjeen mukaisesti.
- Epäasialliseen kohteluun puututaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa tavoitteena välttää yleisen työilmapiirin huononeminen ja työilmapiirin heikkeneminen.

3 TOIMENPITEIDEN SEURANTA

Velvoite arvioida tasa-arvosuunnitelma ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan sisältyneiden toimenpiteiden toteuttamista ja tuloksia on kirjattu tasa-arvolakiin (6 a §).

Vesannon kunnassa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma laaditaan kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman osana olevia tasa-arvotilannetta kuvaavia tekijöitä, kuten naisten ja miesten palkkoja samoissa tehtävissä sukupuoli- ja ikärakennetta ja rekrytointeja sekä toimenpiteiden toteutumista tarkastellaan ja arvioidaan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman päivittämisen yhteydessä. Henkilöstön sukupuolijakaumaa ja naisten ja miesten osuutta työntekijöistä ja rekrytointeja seurataan vuosittain henkilöstöraportissa.

4 TIEDOTUS

Tasa-arvolain mukaan tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmasta ja sen päivittämisestä on tiedotettava henkilöstölle. Esihenkilöt velvoitetaan suunnitelma läpi työpaikkakokouksissa.

5 YHTEENVETO

Nykypäivänä yhdenvertaisuus ja tasa-arvo voidaan nähdä kaikkia tavoitteita ja toimialoja läpileikkaavina tavoitteina. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustiedon hankkiminen ja käyttäminen sekä suunnitelmallisuus muodostavat kokonaisuuden, jossa jokainen osa on tärkeä onnistuneelle lopputulokselle. Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman toimeenpano on sitä, että yhdenvertaisuus- ja tasa-arvonäkökulmat ja tarvittavat toimet sisällytetään kunnan kaikkiin rakenteisiin ja toimintoihin.

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen on siis osa Vesannon kunnan toimintatapaa. Yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa on tehty, ja tehdään jatkossakin jokaisen omassa arkipäivän työssä ja kaikessa toiminnassa. Jokaisella on vastuu yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon toteutumisesta Vesannolla. Yhdenvertaisuuteen ja tasa-arvoon liittyviä asioita tulee varmasti lisää ja niihin tulee kiinnittää huomiota. Kaikkia haasteita ei välttämättä voida ratkaista kerralla, vaan kehitys tapahtuu askel askeleelta. Oleellista on, että yhdenvertaista ja tasa-arvoa estävät haasteet tiedostetaan ja niihin pyritään vaikuttamaan.

LIITTEET

Liite 1. Syrjinnän kieltävää ja tasa-arvoa edellyttävää lainsäädäntöä

Suurin osa tasa-arvolainsäädännöstä löytyy naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetusta laista (609/1986).

Tämän lisäksi syrjintää sekä tasa-arvoasioita käsitellään ainakin seuraavissa laeissa:

Perustuslaki 731/1999 2 luku 6§: Yhdenvertaisuus

Ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä. Ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syynperusteella. Lapsia on kohdeltava tasa-arvoisesti yksilöinä, ja heidän tulee saada vaikuttaa itseään koskeviin asioihin kehitystään vastaavasti. Sukupuolten tasa-arvoa edistetään yhteiskunnallisessa toiminnassa sekä työelämässä, erityisesti palkkauksesta ja muista palvelussuhteen ehdoista määrättäessä, sen mukaan kuin lailla tarkemmin säädetään.

22 § Julkisen vallan on turvattava perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen.

Yhdenvertaisuuslaki 1325/2014 8§

Ketään ei saa syrjiä iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Syrjintä on kielletty riippumatta siitä, koskeeko se henkilöä itseään vai jotakuta toista koskevaan tosiseikkaan tai oletukseen. Välittömän ja välillisen syrjinnän lisäksi tässä laissa tarkoitettua syrjintää on häirintä, kohtuullisten mukautusten epääminen sekä ohje tai käsky syrjiä.

Työsopimuslaki 55/2001 2 luku

1 § Yleisvelvoite

Työnantajan on kaikin puolin edistettävä suhteitaan työntekijöihin samoin kuin työntekijöiden keskinäisiä suhteita. Työnantajan on huolehdittava siitä, että työntekijä voi suoriutua työstään myös yrityksen toimintaa, tehtävää työtä tai työmenetelmiä muutettaessa tai kehitettäessä. Työnantajan on pyrittävä edistämään työntekijän mahdollisuuksia kehittyä kykyjensä mukaan työurallaan etenemiseksi.

2 § Syrjintäkielto ja tasapuolinen kohtelu

Työnantajan on kohdeltava työntekijöitä tasapuolisesti, jollei siitä poikkeaminen ole työntekijöiden tehtävät ja asema huomioon ottaen perusteltua. Määräaikaissa ja osa-aikaissa työsuhteissa ei saa pelkästään työsuhteen kestoajan tai työajan pituuden vuoksi soveltaa epäedullisempia työehtoja kuin muissa työsuhteissa, ellei se ole perusteltua asiallisista syistä.

Yhdenvertaisuudesta ja syrjinnän kiellosta säädetään yhdenvertaisuuslaissa (1325/2014). Tasa-arvosta ja sukupuoleen perustuvan syrjinnän kiellosta säädetään naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetussa laissa (609/1986).

Rikoslaki 39/1889 11 luku

11 § Syrjintä

Joka elinkeinotoiminnassa, ammatin harjoittamisessa, yleisöpalvelussa, virkatoiminnassa tai muussa julkisessa tehtävässä taikka julkista tilaisuutta tai yleistä kokousta järjestettäessä ilman hyväksyttävää syytä

- 1) ei palvele jotakuta yleisesti noudatettavilla ehdoilla,
- 2) kieltäytyy päästämästä jotakuta tilaisuuteen tai kokoukseen tai poistaa hänet sieltä taikka
- 3) asettaa jonkun ilmeisen eriarvoiseen tai muita olennaisesti huonompaan asemaan rodun, kansallisen tai etnisen alkuperän, ihonvärin, kielen, sukupuolen, iän, perhesuhteiden, sukupuolisen suuntautumisen tai terveydentilan taikka uskonnon, yhteiskunnallisen mielipiteen, poliittisen tai ammatillisen toiminnan tai muun näihin rinnastettavan seikan perusteella, on tuomittava, jollei teko ole rangaistava työsyRJintänä, syrjinnästä sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

47 luku

3 § TyösyRJintä

Työnantaja tai tämän edustaja, joka työpaikasta ilmoittaessaan, työntekijää valitessaan tai palvelussuhteen aikana ilman painavaa, hyväksyttävää syytä asettaa työnhakijan tai työntekijän epäedulliseen asemaan

- 1) rodun, kansallisen tai etnisen alkuperän, ihonvärin, kielen, sukupuolen, iän, perhesuhteiden, sukupuolisen suuntautumisen tai terveydentilan taikka
- 2) uskonnon, yhteiskunnallisen mielipiteen, poliittisen tai ammatillisen toiminnan tai muun näihin rinnastettavan seikan perusteella,

on tuomittava työsyRJinnästä sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Laki kunnallisesta viranhaltijasta 304/2003 3 luku 12 § Tasapuolinen kohtelu ja syrjintäkielto

Työnantajan on kohdeltava viranhaltijoita tasapuolisesti, jollei siitä poikkeaminen ole viranhaltijoiden tehtävät ja asema huomioon ottaen perusteltua. Määräaikaisissa ja osa-aikaisissa virkasuhteissa ei saa pelkästään virkasuhteen kestoajan tai työajan pituuden vuoksi soveltaa epäedullisempia palvelussuhteen ehtoja kuin muissa virkasuhteissa, ellei se ole perusteltua asiallisista syistä.

Liite 2. Palkkakartoitus

Miesten ja naisten tasa-arvosta annetun lain mukaan osana työpaikan tasa-arvotilanneselvitystä on oltava erittely naisten ja miesten sijoittumisesta eri tehtäviin sekä koko henkilöstöä koskeva palkkakartoitus. Palkkavertailussa verrataan samoissa tehtävissä olevien naisten ja miesten palkkoja, ei naisten ja miesten palkkoja eri tehtävissä.

Vesannon kunnan palveluksessa oli 31.12.2025 yhteensä 56 vakituista työntekijää.

Vakinaisesta henkilöstöstä naisia 51 (91 %) ja miehiä oli 5 (9 %)

Esihenkilötehtävissä työskentelee yhteensä 7 henkilöä, joista naisia on 5 ja miehiä 2.

Vesannon kunnan palveluksessa olevasta vakinaisesta henkilöstöstä kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen (KVTES) piiriin kuuluu 26 henkilöä ja palkkaus perustuu tasopalkkajärjestelmään. Miehiä KVTES:n piiriin kuuluu 1 henkilö. Edellä kerrotun mukaisesti KVTES:n piiriin kuuluvien naisten ja miesten palkkaeroja ei ole tarkoituksenmukaista vertailla koska miehiä on vain yksi hinnoitteluliitteessään, eikä siten miesten ja naisten palkkaerojen selvittäminen sopimuslalla ei ole tarkoituksenmukaista.

Kunnallisen opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimuksen (OVTES) piiriin kuuluu yhteensä 28 henkilöä.

OVTES:n piiriin kuuluvasta henkilöstöstä naisia on 25 ja miehiä on 3. OVTES:in soveltamisalalla hinnoittelutunnus määräytyy virkanimikkeen mukaan ja sopimuslalla on vahvistettu tehtävien vaativuusarviointi ja palkkaus perustuu suoritettuun tehtävien vaativuusarvioitiin. Vesannolla OVTES eri hinnoitteluliitteisiin kuuluvat miehet jakaantuvat siten, että enintään 2 miestä kuuluu samaan hinnoitteluliitteeseen.

Teknisen sopimuksen soveltamisalan piiriin kuuluu yhteensä 2 työntekijää, joista yksi on nainen.

Teknisen sopimuslalla palkkaus perustuu suoritettuun tehtävien vaativuusarviointiin.

Teknisellä sopimuslalla naisten ja miesten palkkaerojen vertaileminen ei ole tarkoituksenmukaista